ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідуюча кафедрою
Вікторія ЧУДОВСЬКА
_____
«19» червня 2025 р.

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідуючий кафедрою
Петро ЗІНИЧ
_____
«15» червня 2025 р.

КАРТА ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)
НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ТА НОРМАТИВНО- ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГАЛУЗІ

1) Шифр за ОПП: ОК 4
2) Навчальний рік: 2025/2026
3) Освітній рівень: магістр
4) Форма навчання: очна (денна), заочна
5) Галузь знань: G Інженерія, виробництво та будівництво
6) Спеціальність: G19 Будівництво та цивільна інженерія
7) Освітньо-професійна програма: Девелопмент
8) Компонента спеціальності: обов'язкова
9) Семестр: 1
10) Викладачі (розробники карти): проф., к.е.н. Денисюк О.В. denysiuk.ov@iino.in.ua сторінка викладача на сайті ВСП «ІІНО КНУБА»: https://iino.knuba.edu.ua/2017-08-27-11-33-37/kafedry/kafedra-ekonomiky-menedzhmentu-ta-upravlinnia-terytoriiamy/2-uncategorised/2127-denisyuk-olga-vasilivna доц., к.т.н. Коновалюк В.А., viktoriia.konovaliuk@iino.in.ua; сторінка викладача на сайті ВСП «ІІНО КНУБА»: https://iino.knuba.edu.ua/2017-08-27-11-33-37/kafedry/kafedra-tsyvilnoi-inzhenerii/2-uncategorised/2110-konovalyuk-viktoriya-anatolijivna
11) Мова викладання: українська
12) Пререквізити (дисципліни-попередники, які необхідно вивчити, щоб слухати цей курс): базові знання з дисциплін інженерно-технічного, економічного, управлінського та правового спрямування, здобуті на попередньому рівні вищої освіти.
13) Мета курсу: формування знань про нормативно-правові та нормативно-технічні механізми регулювання будівельної діяльності, порядок проведення експертизи проєктної документації, забезпечення контролю відповідності проєктних рішень установленим вимогам та обґрунтування рішень у сфері будівництва Постреквізити: «Просторове планування»,

«Ціноутворення та кошторисне нормування у будівництві», «Технічний нагляд і науково-технічний супровід об'єктів будівництва», «Девелопмент нерухомості

14) Результати навчання:

Програмний результат навчання	**Метод перевірки навчального ефекту**	**Форма проведення занять**	**Посилання на програмні компетентності**
ПРН03. Проводити технічну експертизу проектів об'єктів будівництва та цивільної інженерії (відповідно до спеціалізації), здійснюючи контроль відповідності проектів і технічної документації завданням на проектування, технічним умовам та іншим чинним нормативно-правовим документам у сфері архітектури та будівництва.	Поточний контроль, оцінювання контрольної роботи, підсумковий контроль	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	ЗК05, СК01
ПРН04. Здійснювати експлуатацію, утримання та контроль якості зведення об’єктів будівництва та цивільної інженерії.	Поточний контроль, оцінювання контрольної роботи, підсумковий контроль	Лекції, практичні заняття, самостійна робота	ЗК05, СК01

15) Структура курсу:

	Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год.	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійна робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
	12/8	**12/6**	**-**	**контрольна**	**66/76**	**екзамен**
	Сума годин:			**90**		
	Загальна кількість кредитів ECTS			**3**		

16) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)

Лекції: – 12 (8) год.

Лекція 1 Нормативно-правові засади функціонування будівельної галузі України

Тема 1. Система нормативно-правового регулювання будівельної діяльності.

Тема 2. Законодавче забезпечення містобудівної та архітектурної діяльності.

Тема 3. Правовий статус учасників будівництва та механізми державного регулювання галузі.

Лекція 2. Нормативно-технічне регулювання у сфері будівництва

Тема 1. Державні будівельні норми як основа нормативного регулювання.

Тема 2. Національна система стандартизації та технічного регулювання.

Тема 3. Єврокоди, міжнародні стандарти та особливості їх застосування в Україні.

Лекція 3. Нормативне забезпечення підготовки та реалізації будівельних проєктів

Тема 1. Вихідні дані для проєктування.

Тема 2. Нормативні вимоги до складу та змісту проєктної документації.

Тема 3. Дозвільні процедури у сфері будівництва.

Лекція 4. Нормативне забезпечення експертизи проєктної документації

Тема 1. Нормативні вимоги до проведення експертизи.

Тема 2. Порядок перевірки відповідності проєктних рішень нормативним вимогам.

Тема 3. Підготовка експертного висновку та усунення невідповідностей.

Лекція 5. Нормативне забезпечення безпеки, якості та експлуатації об'єктів будівництва

Тема 1. Пожежна безпека будівель і споруд.

Тема 2. Забезпечення інклюзивності та безбар'єрності середовища.

Тема 3. Забезпечення енергетичної ефективності будівель.

Лекція 6. Нормативні колізії, правові ризики та цифровізація будівельної галузі

Тема 6.1. Нормативні колізії та особливості застосування нормативних документів.

Тема 6.2. Правові ризики під час реалізації будівельних проєктів.

Тема 6.3. Обґрунтування управлінських рішень в умовах нормативної невизначеності.

Практичні: – 12 (6) год.

Заняття 1. Нормативно-правовий аналіз умов реалізації будівельного проєкту.

Заняття 2. Формування нормативно-технічної бази будівельного проєкту.

Заняття 3. Аналіз вихідних даних та перевірка відповідності вимогам до проєктування.

Заняття 4. Проведення експертизи проєктної документації та підготовка експертного висновку.

Заняття 5. Оцінювання відповідності проєктних рішень нормативним вимогам щодо безпеки, надійності та експлуатаційної придатності об'єкта.

Заняття 6. Аналіз нормативних колізій, правових ризиків та обґрунтування управлінських рішень.

Контрольна робота:

Тематика роботи ***«Комплексний нормативно-правовий та нормативно-технічний аналіз будівельного проєкту.*** Робота виконується за індивідуальним варіантом на основі результатів практичних занять. Під час виконання роботи студент проводить нормативно-правовий аналіз будівельного проєкту, формує нормативну базу, аналізує вихідні дані, перевіряє відповідність проєктних рішень чинним вимогам, виявляє нормативні колізії та ризики й розробляє рекомендації щодо реалізації проєкту. Рекомендований обсяг роботи - 20–25 сторінок. Робота складається зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Самостійна робота студента- 66 (76) год.

Самостійна робота передбачає: опрацювання нормативно-правових актів; аналіз державних будівельних норм, державних стандартів та Єврокодів; вивчення судової практики; роботу з електронними реєстрами; підготовку до практичних занять; виконання контрольної роботи; підготовку до підсумкового контролю.

Тематичний план самостійної роботи:

1. Аналіз законодавчої бази у сфері будівництва
2. Дослідження структури системи нормативно-правового регулювання будівельної діяльності
3. Аналіз повноважень органів державного регулювання у сфері будівництва
4. Дослідження структури системи державних будівельних норм
5. Аналіз системи стандартизації в будівництві
6. Аналіз особливостей застосування Єврокодів
7. Вивчення порядку отримання вихідних даних для проектування
8. Аналіз порядку отримання містобудівних умов та обмежень
9. Аналіз технічних умов на підключення інженерних мереж
10. Дослідження порядку виконання інженерних вишукувань
11. Аналіз нормативних вимог до складу проектної документації
12. Аналіз вимог до проведення експертизи проектної документації
13. Дослідження порядку виконання будівельних робіт
14. Аналіз порядку введення об'єктів в експлуатацію
15. Аналіз нормативних вимог до технічного обстеження будівель
16. Дослідження нормативних вимог щодо забезпечення надійності будівельних конструкцій
17. Аналіз нормативних вимог щодо пожежної безпеки
18. Аналіз нормативних вимог щодо інклюзивності будівель
19. Аналіз нормативних вимог щодо енергоефективності будівель

20. Аналіз нормативних вимог до експлуатації будівель і споруд
21. Аналіз цифрових систем у сфері будівництва
22. Робота з ЄДЕССБ
23. Робота з Державним земельним кадастром
24. Робота з містобудівним кадастром
25. Аналіз нормативних колізій у будівельній галузі
26. Аналіз судової практики у сфері будівництва
27. Дослідження правових ризиків під час реалізації будівельних проектів
28. Аналіз ризиків, пов'язаних зі змінами нормативної бази
29. Підготовка матеріалів до контрольної роботи
30. Підготовка до підсумкового контролю

17) Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Нормативно-правове регулювання будівельної галузі в сучасних умовах: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 192 «Будівництво та цивільна інженерія» освітніх рівнів «бакалавр» і «магістр» / Укладачі: О.В. Петроченко, Д.Е. Прусов, Р.І. Кузьмін, К.: ІІНО КНУБА, 2023. – 142 с. Доступ: https://iino.knuba.edu.ua/novini/1580-neshchodavno-vijshov-iz-druku-navchalnij-posibnik-normativno-pravove-regulyuvannya-budivelnoji-galuzi-v-suchasnikh-umovakh

Додаткова література:

1. Нормативна база будівництва: навчальний посібник / О.І. Корнійчук, В.І. Алексієвець. - Рівне: Волин. обереги, 2019. - 136 с. Доступ: https://ep3.nuwm.edu.ua/14813/1/Нормативна%20база%20будівництва%202019%281%29.pdf
2. Облік та нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності: Навчальний посібник / Н. Я. Зарудна, О. М. Кундеус, Т. А. Яковець. – Тернопіль: ТАЙП, 2016. – 283 с. Доступ: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/29421/1/посібник.pdf
3. Отримання дозволів у підприємницькій діяльності / Лиско Г.О., Сало Л.Б., Хлібороб Н.Є., Школик А.М. – Львів, 2011. – 150 с. https://issuu.com/irf_ua/docs/cs-2011-9-14
4. Правові основи архітектури / Бєломєсяцев А. Б. / Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України. – К., 2006. – 544 с.
https://mari.kyiv.ua/sites/default/files/inline-images/pdfs/Belomesyatsev-2_PravOA.pdf

Нормативно-правове забезпечення

Нормативно-правові акти

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80
2. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14
3. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15
5. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17.02.2011 № 3038-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17
6. Про архітектурну діяльність: Закон України від 20.05.1999 № 687-XIV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-14
7. Про будівельні норми: Закон України від 05.11.2009 № 1704-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1704-17
8. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 № 1315-VII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1315-18
9. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15.01.2015 № 124-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/124-19
10. Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності: Закон України від 19.05.2011 № 3392-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3392-17

11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80

Постанови Кабінету Міністрів України

1. Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт: постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 466. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-2011-%D0%BF
2. Деякі питання професійної атестації відповідальних виконавців окремих видів робіт (послуг), пов'язаних зі створенням об'єктів архітектури: постанова Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 554. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-2011-%D0%BF
3. Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва: постанова Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 681. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2021-%D0%BF
4. Деякі питання функціонування органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду: постанова Кабінету Міністрів України від 23.12.2020 № 1340. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-2020-%D0%BF
5. Про внесення змін до Порядку розроблення, погодження, затвердження, реєстрації, внесення змін до будівельних норм та визнання їх такими, що втратили чинність: постанова Кабінету Міністрів України від 03.05.2022 № 530. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2022-%D0%BF
6. Деякі питання здійснення дозвільних та реєстраційних процедур у будівництві в умовах воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 24.06.2022 № 722. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722-2022-%D0%BF

Державні будівельні норми (ДБН)

1. ДБН А.1.1-1:2009. Система нормування та стандартизації у будівництві. Основні положення. Київ: Мінрегіон України, 2009.
2. ДБН А.2.2-3:2014. Склад та зміст проєктної документації на будівництво. Київ: Мінрегіон України, 2014.
3. ДБН А.3.1-5:2016. Організація будівельного виробництва. Київ: Мінрегіон України, 2016.
4. ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій. Київ: Мінрегіон України, 2019.
5. ДБН В.1.1-7:2016. Пожежна безпека об'єктів будівництва. Загальні вимоги. Київ: Мінрегіон України, 2017.
6. ДБН В.1.2-14:2018. Загальні принципи забезпечення надійності та конструктивної безпеки будівель і споруд. Київ: Мінрегіон України, 2018.
7. ДБН В.2.2-15:2019. Житлові будинки. Основні положення. Київ: Мінрегіон України, 2019.
8. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. Київ: Мінрегіон України, 2018.
9. ДБН В.2.6-31:2021. Теплова ізоляція та енергоефективність будівель. Київ: Міністерство розвитку громад та територій України, 2022.

Національні стандарти (ДСТУ)

1. ДСТУ-Н Б А.2.2-10:2012. Настанова з організації проведення експертизи проєктної документації на будівництво. Київ: Мінрегіон України, 2012.
2. ДСТУ Б А.2.4-4:2009. Основні вимоги до проєктної та робочої документації. Київ: Мінрегіонбуд України, 2009.
3. ДСТУ ISO 9001:2015. Системи управління якістю. Вимоги. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016.
4. ДСТУ ISO 14001:2015. Системи екологічного управління. Вимоги та настанови щодо застосування. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2015.
5. ДСТУ ISO 45001:2019. Системи управління охороною здоров'я та безпекою праці. Вимоги та настанови щодо застосування. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2019.

Інформаційні ресурси:

1. Єдина державна електронна система у сфері будівництва (ЄДЕССБ): офіційний вебпортал. URL: https://e-construction.gov.ua
2. Реєстр будівельної діяльності: офіційний електронний реєстр. URL: https://e-construction.gov.ua/reestri

3. Державний земельний кадастр України: офіційний вебпортал. URL: https://e.land.gov.ua
4. Публічна кадастрова карта України: офіційний вебпортал. URL: https://map.land.gov.ua
5. Містобудівний кадастр на державному рівні: офіційний вебпортал. URL: https://nsdi.gov.ua
6. Єдиний державний вебпортал відкритих даних: офіційний вебпортал. URL: https://data.gov.ua
7. Верховна Рада України. Законодавство України: офіційний вебпортал. URL: https://zakon.rada.gov.ua
8. Міністерство розвитку громад та територій України: офіційний вебпортал. URL: https://mtu.gov.ua
9. Державна інспекція архітектури та містобудування України (ДІАМ): офіційний вебпортал. URL: https://diam.gov.ua
10. Євроінтеграційний портал https://eu-ua.kmu.gov.ua/
11. Сервіс для роботи з нормативними документами будівельної галузі «Будстандарт» http://online.budstandart.com
12. Державні будівельні норми України http://dbn.co.ua/index/0-22
13. Бібліотека КНУБА. http://library.knuba.edu.ua
14. Інституційний репозиторій КНУБА https://repositary.knuba.edu.ua/home
15. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/

18) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Підсумковий контроль (екзамен)	Сума балів
Результати роботи студентів під час практичної роботи; оцінювання самостійної роботи	Якість виконання індивідуального завдання (контрольна робота)		
30	**30**	**40**	**100**

Критерії оцінювання практичних та індивідуальних завдань

Рівень виконання	**Критерії**
90–100%	Завдання виконано повністю; рішення аргументовані; застосовано відповідні сучасні методи; розрахунки правильні; висновки логічні й професійно обґрунтовані.
75–89%	Завдання виконано в основному правильно; є незначні неточності, що не змінюють обґрунтованість управлінського рішення.
60–74%	Основна логіка дотримана, але наявні змістові/розрахункові помилки, неповне обґрунтування або недостатня інтеграція елементів проєкту.
<60%	Завдання не демонструє досягнення необхідного результату навчання та потребує доопрацювання.

19) Умови допуску до підсумкового контролю:
- відвідування лекцій;
- активність на практичних заняттях;
- дотримання термінів виконання контрольної роботи;
- дотримання умов академічної доброчесності.

20) Політика щодо академічної доброчесності:
Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
21) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни: https://classroom.google.com/u/1/c/ODA2NDM4ODQzNzg5
22) Примітки: Силабус з навчальної дисципліни Нормативно-правове та нормативно-технічне забезпечення галузі складений на основі ОПП «Девелопмент», розглянутої і схваленої науково-методичною радою ВСП «ІНО КНУБА»
Затверджено на засіданні кафедри девелопменту та просторового планування Протокол від «19» червня 2025 р. за №02/06
Затверджено на засіданні кафедри цивільної інженерії Протокол від «19» червня 2025 р. за №02/06
Схвалено Науково-методичною радою ВСП «ІНО КНУБА» Протокол від «23» червня 2025 р. за № 10